

# arbis *bladet*

3/11-12



# WDC

Inför designhuvudstadsåret slog representanter för medborgarinstituten i de fem berörda städerna sina kloka huvuden ihop för att fundera på gemensamma projekt. Av alla de fantastiska idéer som kläcktes enades man om två: en utställning med kursdeltagares alster och en föreläsningsserie om design. Den senare idén fick också officiell WDC-status. Det kommer att arrangeras en föreläsning per institut men man kan också följa med alla föreläsningar på webben. I och med att Arbis är det enda svenskspråkiga institutet hålls den enda svenska föreläsningen hos oss. Måndagen den 5 mars talar Leif Jakobsson under rubriken Design som livskvalitet. Annonsen för föreläsningsserien hittar du på sidan 4.

Den gemensamma konst- och hantverksutställningen ”Från stad till stad” började sin turnering på Arbis men har redan flyttat till Lahtis. Tidtabellen för resten av vårterminen ser ut så här:

Wellamo-opisto, Lahti - Aikuiskoulutuskeskus 30.1–11.2.2012  
Kirkkokatu 16, Lahtis

Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto 5.3– 17.3.2012  
Opistotalo, Helsingegatan 26, 2 våningen, Helsingfors

Grankulla medborgarinstitut, Petra 26.3–14.4.2012  
Norra Mossavägen 5 A, Grankulla

Esbo stads arbetarinstitut 9.5–19.5.2012  
Utställningsrummet i Esbo kulturcentrum,  
Krämarbergsvägen 10, Esbo

Vanda vuxeninstituts konstcentrum, Pisto-galleria 7.5–19.5.2012  
Näckrosvägen 4, Vanda.



## Inga kurser under sportlovet 18–26.2

---

**3/11–12**    Pärmbild: Askar från bokbindningskursen, foto: Maria Lindh.

---

HUVUDREDAKTÖR

Moa Thors  
tfn 310 700 77

Arbisbladet ges ut av  
Helsingfors arbis i samarbete med  
Kamratföreningen.

REDAKTION

Anna Långstedt-Ljungar, Ann  
Sandqvist, Annette Jansson, Ylva  
Larsdotter och Maria Lindh

Tidningen utkommer med två  
nummer i terminen.

LAYOUT

Maria Lindh

Nästa nummer utkommer

ARBISBLADETS E-POSTADRESS

moa.thors@arbis.hel.fi

**i mars/april 2012.**

KAMRATFÖRENINGENS ORDFÖRANDE

Eivor Holm  
tfn 040-52 22 794



# Ett Arbis i tiden

Just nu händer det en hel del i Helsingfors, speciellt inom kultursektorn. För det första fyller Helsingfors 200 år som huvudstad år 2012. För det andra genomför staden projektet World Design Capital under samma år. Båda de här begivenheterna syns tydligt i vårt program genom vårt tema *Närmiljön*. Vi hoppas att ni alla Arbisvänner skall ha glädje av de kurser, föreläsningar och program som anknyter till detta. Vi har redan i januari inlett WDC-året med en fantastisk vandringsutställning av konst och hantverksföremål som har producerats vid de kommunala medborgarinstituten i Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla och Lahtis, alla de kommuner som medverkar i WDC-årets festligheter och programutbud.

Men förutom det här konkreta programmet hos oss händer också annat i Helsingfors. Staden genomgår en omfattande utvecklingsprocess, en av de största i sin historia. Det byggs i en takt som är hisnande: Busholmen skall bli en ny stadsdel för långt över 10 000 invånare, skalen till Fiskehamnens första bostadshus strävar redan mot himlen, Musikhuset i Arbis ome-

delbara närhet är färdigt med ett imponerande utbud av musik av alla de slag och bakom det syns redan nästa skog av lyftkranar för ett stort kontorshus, som skall följas av flera. Hela impedimentet framför Riksdagshuset kommer inom tio år att vara utbyggt, en stor kontrast till den trista bangården och lagerbyggnaderna som tidigare fyllt upp området.

På området kommer också med stor sannolikhet det nya centrumbiblioteket att resa sig. Dess verksamhet kommer att skilja sig markant från bibliotekens nuvarande profil, man går in för också andra serviceformer än de traditionella för ett stadsbibliotek. Samtidigt överväger man att bygga ett Guggenheimmuseum på Skatudden, och blir detta verklighet sätter också det sin prägel på stadens kulturliv. Hur kommer det här att påverka Arbis verksamhet? Det kan man bara gissa i det här skedet, men det är givet att vi måste rusta oss för att möta de utmaningar och den konkurrenssituation det medför.

Inte bara den fysiska miljön i staden förändras utan också den digitala i vår omedelbara omgivning. Allt flera funktioner och aktivite-

ter flyttar in på webben. Allt det som hänger ihop med digitaliseringen ställer stora krav på oss här på Arbis. Hur ska vi kunna hänga med i utvecklingen? Hur ska vi klara av att svara mot de krav som en ung generation vuxna, de s.k. digitala infödingarna, uppvuxna med datorer, smarttelefoner och paddor (iPad'ar) ställer på oss som kursplanerare och -idéare? Hur ska vi få dem att bli intresserade av vår verksamhet?

Det gäller för oss som planerar kurser att vara något slags tusenkonstnärer med öron och ögon öppna åt alla håll. Vår vision om "Ett Arbis för alla" måste rimligtvis handla om alla generationer av vuxna och alla slags vuxna och då gäller det för oss att utnyttja alla de kontakter vi har både i och utanför Arbis. Till det behövs också våra nuvarande kursdeltagare. Berätta vad ni eller era vänner eller era barnbarn kan och vet. Tillsammans skall vi se till att vi också kan vara "Ett Arbis i tiden".

Gunborg Gayer  
rektor



**Mitä on (hyvän arjen) arkimuotoilu?\***

Muotoilun kehitysjohtaja Riikka Salokannel,  
Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy.  
Wellamo-opisto, aikuiskoulutuskeskuksen  
auditorio, Kirkkokatu 16, Lahti  
Maanantai 30.1.2012, klo 18.00-19.30

**Suomalaisen muotoilun taustatarinoita\***

TAM Kirsti Doukas  
Helsingin suomenkielinen työväenopisto,  
Viipurisali, Helsinginkatu 26, Helsinki  
Maanantai 6.2.2012, klo 18.00-19.30

**Arkiluovuus**

Muotoilija/ toimitusjohtaja Reijo Markku  
Vantaan aikuisopisto, Lummetie 5, Vantaa  
Maanantai 13.2.2012, klo 18.00-19.30

**Design som livskvalitet\***

Fil.mag. Leif Jakobsson  
Arbis, Dagmarsgatan 3, rum 13, Helsingfors  
Måndag 5.3.2012, klo 18.05-19.35

**Hyvä brändi, paha brändi!\***

Muotoilija/ projektikoordinaattori  
Tanja Sipilä, Design Forum Finland  
Kauniaisten kansalaisopisto,  
Pohjoinen Suotie 5 A, Kauniainen  
Maanantai 12.3.2012, klo 18.00-19.30

**Kestävä muotoilu**

Ohjelmajohtaja Tiina Laurila, Aalto-yliopisto,  
Creative sustainability -maisteriohjelma  
Espoon työväenopisto, Mäkkylän opistotalo,  
Adjutantinkatu 1, Espoo  
Maanantai 19.3.2012, klo 18.00-19.30

\* Du kan följa med föreläsningarna på adressen <http://tinyurl.com/wdc2012>. Logga in som gäst (Enter as a Guest).  
Du behöver hörlurar för att följa med föreläsningarna på nätet.

# Då nya tankar föds

I Londons moderna konstmuseum, Tate modern, fanns en gång ett stort konstverk som var gjort av glas. Glaset var blåst så att det formade rektanglar som hängde ihop med varandra med små tuber emellan. Dessa rektanglar var fyllda av färgad sand och bildade olika länders flaggor. Konstnären hade släppt in myror i glasgångarna innan konstverket hängdes upp på väggen. Myrorna vandrade kors och tvärs över flaggorna, från en flagga till en annan, tills de till slut lockades bort från konstverket. Kvar blev spåren efter myrornas vandringar. Konstverket ville föra fram budskapet om hur artificiella gränserna mellan länderna egentligen är. Människor har alltid vandrat från ställe till ställe. Migration och invandring är inte ett onaturligt fenomen. Varje kultur består av andra kulturer. Jag är, för att du är.

Helsingfors Arbis är huvudman för ett projekt som heter Delaktig i Finland i huvudstadsregionen (DiF). Projektets uppgift är att utveckla strukturer för att kunna välja svenska som integrationsspråk i huvudstadsregionen, vilket inte är möjligt för tillfället. Jag började jobba som projektledare för projektet i maj 2011. Diskussionen om att kunna välja ett svenskspråkigt integrationsalternativ i Finland för en till hjärtat av språkdebatten. Skall Finland förbli ett tvåspråkigt land och på vilket sätt? Det behövs en diskussion och en flerspråkig strategi i Finlands integrationspolitik. Hur möjliggör man att invandrare har möjligheter att lära sig Finlands två officiella språk? Hur tillämpas t.ex. språklagen på invandrares rätt att välja integrationsspråk?

Som ung påbörjade jag min International Baccalaureate i Genève. Efter det har jag studerat internationella relationer och utvecklingsstudier i Storbritannien. I synnerhet där insåg jag hur jag är en produkt av min egen kultur och mitt eget samhälle, hur mina åsikter är färgade av min uppväxt. Genom att mina egna värderingar ifrågasattes föddes nya tankar. Då två personer från samma samhälle diskuterar delar de samma kunskap om samhällets värdegrund. I en diskussion med en person från ett annat samhälle måste man emellanåt gå till grunderna av ens egna värderingar – varför tänker jag så här? Nu och i framtiden delar inflyttade, invandrare samma samhälle som jag själv men i och med en ökad mångfald av värderingar tvingas vi ändå ifrågasätta och tänka igenom värderingar i det finländska samhället. Varför är det som det är och hur vill vi att det ska vara? Jag ser det som en styrka i en globaliserad värld att veta vem man är. I en förvirrande värld av tusen möjligheter och idéer är det en styrka att veta vilken värdegrund man står på. Därför är inte invandring ett hot utan ställer oss inför frågor som vi bör kunna svara på för att veta vem ”vi” är i en ständigt föränderlig värld. Dialogen ger oss kunskap och kompetens att hantera olika sätt att se på världen också i diskussioner internationellt.



**Ann-Jolin Grüne** är 33 år gammal och mor till en tioårig son som hon anser (helt objektivt) är världens finaste kille. Tillsammans simmar mor och son flera gånger i veckan och kockar Jamie Olivers 30 minute-meals som garanterat räcker mer än trettio minuter att tillreda. Till familjen hör också West Highland terriern Ida som egentligen är en mycket näpen hund men som trivs bättre med lurvigt och matronalikt utseende. Till hennes dagsprogram hör att vandra omkring i lägenheten från en kudde till en annan. Golvet är till för någon annan, anser hon. Det bästa med Arbis anser Ann-Jolin att är kafeét och människorna. I Arbis kan man träffa människor i olika åldrar vilket är sällsynt i det finländska samhället. Alla åldrar skall alltid placeras i olika fack.

– Jag antar att ett av mina valspråk som jag tröstar mig med om inte allt går enligt planerna är (tyvärr på finska) ”tekevälle sattuu”.

# Svenska är svårare än finska!

Sedan två år tillbaka har Arbis satsat stort på intensivkurser i svenska för invandrare. Var sjätte vecka startar en nybörjarkurs, samtidigt som de tidigare nybörjarkurserna fortsätter framåt. Efter sex moduler (ett och ett halvt år på Arbis) är det tänkt att kursdeltagarna har klarat av grundnivån, dvs. A1–2 enligt den europeiska referensramen för språk.

Många går trots allt bara en eller två moduler men det finns också de som hänger med ännu efter att modulerna har tagit slut. En sådan grupp är den som började i oktober 2009 – den går numera under namnet Fortsättningskurs och gruppen träffas två gånger i veckan. På tisdagar är det Saila Korvenranta som undervisar den och på fredagar Jenny Kajanus. Av de ca 20 som började i oktober 2009 finns ännu ett drygt halvdussin kvar. Det är säkert en av orsakerna till att stämningen i gruppen är alldeles speciell, säger Saila och berättar att de t.ex. firade lilla jul tillsammans och har också utanför kursen varit på restaurang – en restaurang med finlandssvensk

personal så att alla kunde beställa sin mat på svenska!

Men naturligtvis har det också droppat in nya kursdeltagare under årens lopp, t.ex. Borianna från Bulgarien. Hon är med för första gången just i dag, när jag tittar in i klassrummet. Men hon har gått på andra kurser i svenska på Arbis så huset är bekant för henne. Hon tycker att svenska är ett vackert språk. Det svåraste att vänja sig vid när hon kom till Finland i mitten av 1980-talet var klimatet, säger hon. Det var en svinkall vinter det året, minns hon. Men höst- och vintermörkret tycker hon egentligen om – det är både lite mystiskt och romantiskt.

En av Arbis största utmaningar är att få ut information om sina kurser till berörda målgrupper – det här gäller naturligtvis inte enbart invandrandervisningen utan kursutbudet överlag. Därför är jag intresserad av att höra hur de här kursdeltagarna har hittat till Arbis. Det visar sig att någon har googlat, en annan har läst kurskatalogen,

medan ett par har blivit upplysta om Arbis av sin äkta finländska hälft eller någon bekant. Jessica vill lära sig svenska för att kunna prata med barnens kompisar som går i Lönkan. Natalias barn går i svenskt dagis och också hon vill kunna prata svenska både med personalen och barnens kompisar. Aline och Leena behöver svenska i sina jobb men för många förefaller intresset för språk överlag vara den största orsaken till att de läser svenska.

– Det var min finska fru som tyckte att jag skulle komma till Arbis och läsa svenska. Jag tycker om att lära mig språk. Förutom katalanska och spanska kan jag italienska, franska, engelska och finska. Och litet svenska, säger David.

– Det var definitivt en underdrift, jag är verkligen imponerad av kursdeltagarnas förmåga att uttrycka sig på svenska. Ändå tycker de flesta att finska är lättare. Sic! (Red. anm.) Det förklarar de med att de hör finska överallt medan de måste söka upp svenskan.

– Men man kan gå till Svenska

teatern eller titta på svensk tv eller lyssna på radio, konstaterar Leena från Estland. Eller komma till Arbis!

Det syns alldeles tydligt att de trivs på Arbis. Jag passar på att fråga läraren Saila om hon tycker det är annorlunda att undervisa utlänningar än finländare.

– Jag tycker att det är mycket givande att undervisa utlänningar/invandrare. Jag undervisar både i svenska och finska och de flesta invandrare är ytterst motiverade att lära sig båda språken. När man jobbar med svenskundervisning bland finländare får man ibland kursdeltagare som snarare anser att de är tvungna att lära sig svenska (men visst finns det också finnar som är förtjusta i svenska språket och gärna vill lära sig det). Finländare har alltså alltid en viss ”språkpolitisk” attityd till svenskan medan invandrare ofta har en ganska neutral inställning.

– Det som är speciellt trevligt när man jobbar med kursdeltagare med invandrarbakgrund är att de ofta vill berätta om sin egen kultur och blir glada om man frågar t.ex. hur man firar nyår i Spanien. Som lärare lär man sig många nya saker om främmande kulturer! Det är mycket givande om det också finns finnar i gruppen så att de kan berätta om finländsk kultur och sedan jämföra varandras kulturer. Det känns lite trist om det alltid bara är läraren som talar, hellre vill jag att deltagarna talar med varandra och jag hjälper vid behov t.ex. med vokabulär.

– Ytterligare har jag märkt att de flesta invandrare är pratsammare än finländare. Jag gör själv materialet för många kurser. När jag undervisar finländare behöver jag ofta mycket material. Invandrare ställer ofta flera frågor och kan diskutera en halv timme kring ett par discussionsfrågor! Då behövs det inte så mycket material. Förstås tycker ock-

så finländare om att diskutera men diskussionerna blir betydligt längre i invandrargrupperna. Man måste ofta avbryta så att man kan gå vidare. :) De finnar som kommer till Arbis behöver ofta använda svenska på jobbet eller med bekanta, medan invandrare ofta inte bara vill lära sig språket utan också få nya vänner eller bekanta via Arbis. Den sociala aspekten spelar alltså en stor roll när det gäller invandrare och språkkurser.

– Annars tycker jag att det inte finns så stora skillnader mellan finnar och utlänningar. Det är mycket kul att jobba med både finnar och utlänningar. Grupperna med både finländare OCH invandrare kanske är mest givande! Det blir bra stämning ifall deltagarna stöder varandra – de pratsamma uppmuntrar de blyga att prata – och är nyfikna, dvs. vill gärna höra vad den andra tycker/vet.

MT



En del av deltagarna i fortsättningskursen. Fr.v. Natalia, Boriana, Jessica, Saila, Leena och David.  
Foto Jan Rundt.

# Goda sidan

Recepten kommer den här gången från fortsättningskursen i Intensive Swedish.

## Syrlig biffsallad

(6-8 personer)

500 g oxfilé (eller räkor om man inte vill ha kött)

3 vitlöksklyftor

1 röd chili

4 msk asiatisk fisksås

4 msk färskpressad limejuice

2 tsk socker

1 krukla färsk koriander

6 vårlökar

salladsblad och lime till servering

Skala och pressa/riv vitlöken. Dela, kärna ur och strimla chilin. Blanda med fisksås, limejuice och socker till en marinad.

Skär köttet i strimlor. Stek i omgångar i en het stekpanna i lite olja och smör, cirka 1 minut åt gången. Låt svalna.

Hacka koriandern och vårlökarna. Blanda koriandern och löken med köttet och marinaden. Servera biffsalladen på salladsblad garnerad med limeklyftor och strimlad vårlök.

Saila Korvenranta

## Paella

Ingredienser för 4 personer

½ gul lök

1 ½ vitlöksklyfta

0,25 dl olivolja

4 dl långkornigt ris

200 g konserverade tomater, hela

0,75 l hönsbuljong

½ paket saffran

½ lagerblad

1 ¼ tsk salt

¼ tsk svartpeppar, malen

100 g räkor, skalade

½ grillad kyckling

125 g frysta ärtor, gröna

250 g frysta musslor

Skala och hacka lök och vitlök. Fräs i oljan i en stor gryta eller wokpanna utan att det tar färg.

Tillsätt riset och låt fräsa med en stund.

Späd med tomat och buljong. Tillsätt saffran, lagerblad, salt och peppar. Lägg på ett lock eller folie. Sjud sakta i 30 min.

Skala räkorna under tiden. Skär kycklingen i mindre bitar. När 5 min. återstår vänds ärterna ner i riset och räkor, kyckling och musslor fördelas ovanpå. Lägg på locket och låt allt bli varmt.

Dekorera paellan med citronklyftor. Servera med ett gott bröd.

David Sala

## Blanquette de veau

(Kalvfrikassé i vittvinsås) Ingredienser för 4 personer

1 kg kalvbringa

1 hönsbuljongtärning

1 grönsaksbuljongtärning

2-3 morötter

1 stor lök

200 g champinjoner

1-2 dl crème fraîche

1 citron (saften)

1 äggula

2 msk mjöl

2,5 dl vittvin

salt, peppar

1 bouquet garni (timjan, lagerblad, persilja etc.)

Skär köttet i ca 5 cm stora kuber.

Bryn dem lätt i smör. Salta och peppra. Strö över 2 msk mjöl. Rör om väl. Tillsätt 2-3 glas vatten och rör om. Tillsätt de två buljongtärningarna, bouquet garnin och vinet. Späd med så mycket vatten att köttet täcks.

Skär morötterna i tunna skivor (slantar), hacka löken och champinjoner och håll i grytan.

Låt grytan puttra på svag värme ca 2 timmar. Rör om med jämna mellanrum och tillsätt vid behov vatten.

Vispa ihop crème fraîche, äggulan och citronsaften.

Tillsätt blandningen strax före serveringen, rör om väl och servera med ris.

Bon appétit !

Aline Vannier-Sihvola

# PLATS PÅ MATLAGNINGSKURSER

## Gör din egen tofu (20 €)

Lär dig att göra din egen tofu och använda olika soja-produkter. Vi lär oss att göra sojamjolk, efterrättstofu och sallad av sojakross. Inga förkunskaper behövs, endast ett intresse att lära sig något nytt.

**120020** 9.2, torsdag kl. 17.00–20.45  
*Pauleen Tran.*

## Nya finlandssvenska maträtter (25 €)

Det nordiska köket är rent och hälsosamt. Vi bekantar oss med vad som är nytt på den finlandssvenska matfronten.

**120022** 27.2, måndag kl. 17.00–20.45  
*Tove Lindqvist.*

## Extra Virgin Olive Oil (25 €)

Lets talk about extra virgin olive oils. We will taste and cook with oil from different Italian regions. How important is it to consume good olive oil every day.

**120042** 29.2, Wednesday  
from 5.00 p.m. to 8.45 p.m.  
*Karin Lindgren and Gianluca Poggio.*

## Gluten- och laktosfri mat (20 €)

Många kök runtom i världen använder inte mjölkprodukter eller våra vanligaste sädeslag i sin matlagning och därför är maten naturligt laktos- och glutenfri. Vi tillreder rätter från bl.a. Mellan-östern och Fjärran östern.

**120023** 1.3, torsdag kl. 17.00–20.45  
*Mia Hansson.*

## Klassisk festmiddag (25 €)

Vi tillreder en klassisk festmiddag med kött som huvudrätt, där utgångspunkten för menyn är att också värden och värdinnan skall hinna njuta av måltiden och gästernas sällskap. Vi satsar också lite extra på uppläggning och dukning.

**120007 B** 7.3, onsdag kl. 17.00–20.45  
*Tove Lindqvist.*

## MATLAGNINGSDEMONSTRATIONER

**OBS! Anmälning önskvärd men inte obligatorisk!**

### Mat till alla hjärtans dag (10 €) 120045

8.2, onsdag kl. 13.00  
Ghita Henriksson och Tove Lindqvist.

### Tebjudning (10 €) 120046

28.2, tisdag kl. 13.00  
Karin Lindgren och Tove Lindqvist.

### Sallader (10 €) 120047

6.3, tisdag kl. 13.00  
Ghita Henriksson och Mia Hansson.

### Pajer och pastejer (10 €) 120048

28.3, onsdag kl. 13.00  
Karin Lindgren och Tove Lindqvist.

## Vi vänder blad

Då är det dags att vända blad för en ny termin på Arbis. Innan jag knappt hann blinka eller för den delen läsa alla de böcker jag hade på höstens "vill läsa-lista" är vårterminen i full gång. Det gör mig alldeles varm i magen att hälsas välkommen tillbaka av kollegor och studerande. Just våren känns emellertid i skrivandets stund tämligen avlägsen. Termometern visade på -12 i morse. Huvaligen som man säger på västerbottniska. Men det magiska ljuset har i alla fall börjat spricka upp över Tölövikén.

Vårens alla boknyheter är i antågande. Innan trycksvärtan hann torka åkte Merete Mazzarellas senaste bok *Det enda som egentligen händer oss* upp på första plats som bibliotekets mest efterfrågade bok. Jag uppskattar de flesta av Mazzarellas böcker. Jag fascineras av hennes sätt att kombinera det privata

med det personliga utan att det blir alltför sliskigt intimt. Hon lyckas lyfta upp sina egna levda erfarenheter på en allmänmänsklig nivå. En annan bok som jag väntar ivrigt på att den ska komma är svenska Sara Beischers debutroman *Jag ska egentligen inte jobba här*, där hon berättar om sina erfarenheter att arbeta inom äldreomsorgen. I högsta grad aktuell med tanke på skandalerna kring vårdföretaget Carema.

Höstens mest efterfrågade böcker – alla kategorier – var grundboken i svenska, *Rivstart*. Väntelistan är lång och studerandena ivriga att få sätta tänderna i svenska språket. Inom skönlitteraturen är fortfarande Claes Anderssons senaste bok, *Ottos liv*, den mest utlånade. Tätt följd av Jörn Donners *Anteckningar om Mannerheim*. Donner kommer också till biblioteket för att tala om fältmarskalken torsdagen den 22

mars. Det händer mycket intressant på Arbis bibliotek i vår. Vi diskuterar eurons kris med fokus på Grekland, Teatermuseets utställning om Vivica Bandler uppmärksammas, vi får veta mer om Edith Södergran som kosmopolit. Håll utkik efter biblioteks program på hemsidan, i dagspressen och på anslagstavlor.

Så kom upp till tredje våningen och ta del av bibliotekets gedigna utbud av tidskrifter, fack- och skönlitteratur. Den populära utställningen *Tanten i tiden* utifrån Elin Eks bok *Supertanten* låter vi sitta uppe ett litet tag till. Om du önskar någon speciell bok eller tidskrift så lämna gärna önskemål! Biblioteket är ju till för dig.

Ylva Larsson  
bibliotekarie



# Vårens program

## **Gabriela Mistral y Pablo Neruda dos premios nobel muy diferentes**

Una reseña sobre la biografía de dos nobeles chilenos marcados por la misma magia poética pero pos vidas muy diferentes. Sergio Prudent.

9.2, torsdag kl. 18.05–19.35.

## **Jag skriver om Livet med Peppe Öhman**

Journalisten Peppe Öhmans debutbok "Livet och Barnet (2011) utgår från bloggen Livet & Helsingfors. Där bjuder hon på inblickar i vardagslivet och diskuterar jämställdhet och föräldraskap. Boken kan ses som en fördjupning av bloggen. Men var börjar och slutar det privata? Hur "sant" skriver man på en blogg eller i en självbiografi? Jenny Kajanus intervjuar.

16.2, torsdag kl. 18.05–19.35.

## **Finanskris i Euro(pa) – med Grekland som exempel**

Björn Sundell, tankesmedjan Magma och Björn Forsén, Helsingfors universitet, diskuterar dagens Europa med fokus på Grekland. Sundell granskar finans- och statskriserna med ekonomiredaktörens ögon och Forsén ger historieforskarens syn på Greklands dilemma. Aktuella böcker och artiklar finns utställda. Moderator Alexandra Ramsay.

1.3, torsdag kl. 18.05–19.35.

## **Fira kvinnodagen med feministiska klassiker**

Sedan 2005 har det svenska förlaget Rosenlarv återutgett klassiker av kvinnliga författare. 2011 släpptes Hagar Olssons prosalyriska Kinesisk utflykt. Under senare år har hennes skönlitterära författarskap uppmärksammats genom nya tolkningar och projekt. Välkommen att delta i ett samtal med representanter från Rosenlarv förlag om Kinesisk utflykt, Olssons författarskap och om hur det är att skriva om litteraturhistorien. Litteraturvetaren Rita Paqualén leder samtalet.

Programmet är ett samarbete mellan Arbis och Arbetsgruppen för nyutgivningen av feministiska klassiker på svenska i Finland. 8.3, torsdag kl. 18.05–19.35.

## **Vortrag auf Deutsch: Zeitgenössische deutschsprachige Literatur**

Im Rahmen dieses Vortrages möchte ich Ihnen einige ausgewählte Beispiele der deutschsprachigen Literatur vorstellen. Welche Werke haben in Deutschland, Österreich und der Schweiz Aufsehen erregt? Worüber schreiben die Schriftsteller innen heute vorrangig? Ausgewählte Abschnitte werden vorgelesen, um Ihnen einen persönlichen Eindruck zu ermöglichen.

12.3., Montag 18.05–19.35 Uhr

Heidi Hübner, die Bibliothekerin.

## **Viva Vivica!**

*I Människan Vivica Bandler – 82 skisser till ett porträtt* (Schildts 2011) tecknar Bengt Ahlfors ett personligt porträtt av Bändlers fascinerade liv och teaterkarriär. Vi får följa henne både framför och bakom kulisserna. Teatermuseets chef Helena Kallio samtalar med dramatikern Bengt Ahlfors och berättar också om utställningen Viva Vivica! som visas på Teatermuseet under våren.

15.3, torsdag kl. 18.05–19.35.

## **Bokafton: Jörn Donner om Mannerheim**

Personligt och underhållande berättar Jörn Donner om Mannerheim. "Att följa Mannerheim är att jaga en skugga eller ett fotografi som långsamt förlorar sina färger", konstaterar Donner inledningsvis. Tapani Ritamäki, litterär chef och redaktör, intervjuar.

22.3, torsdag kl. 18.05–19.35.

## **Ett sekel av kvinnoengagemang**

I över hundra år har Svenska kvinnoförbundet i Sörnäs arbetat med kvinnofrågor. I *Ett sekel av kvinnoengagemang 1911-2011* presenteras lokalavdelningens politiska och samhällsliga arbete i ett brett kulturhistoriskt sammanhang. Samtidigt ges nya perspektiv på Helsingfors som en kvinnornas stad. Bokens redaktörer Michaela Bränn och Maria Vainio-Kurtakko samtalar med Alexandra Ramsay.

23.3, fredag kl. 16.30–17.30

## **Edith Södergran som kosmopolit**

Litteraturprofessor Ebba Witt-Brattström är känd i Norden som den ledande Edith Södergran-experten. Hennes bok *Ediths jag – Edith Södergran och modernismens födelse* (1997) för in en ny syn på Södergrans lyrik och kvinnorollen. Witt-Brattström placerar henne i ett kosmopolitiskt sammanhang av europeiska och ryska lyriker. Efter föreläsningen bjuder Edith Södergransällskapet på mingel med förtäring. Skådespelerskan Alma Pöysti uppträder med Edith Södergrans dikter. Edith Södergran-sällskapets årsmöte hålls kl. 17.00–18.00 i biblioteket.

I samarbete mellan Arbis och Edith Södergran-sällskapet.

29.3, torsdag kl 18.05–20.00.

## **Bokafton: "Sissi-Jaakko" blir riksdagsman i frihetstidens Sverige**

Gösta Kjellins postumt utgivna *Sissi-Jaakko En klassresa i svenskt 1700-tal* (2011) ger inblick i den turbulenta frihetstiden ur ett östfinländskt perspektiv. Tonåringen "Sissi-Jaakko" blir riksdagsmannen och borgmästaren Jacob Forsell och adlas efter sin död af Forselles. Bokens avslutande kapitel handlar om hustrun Johanna Schultz. Medförfattaren till boken, Johanna Enckell samtalar med Alexandra Ramsay.

10.4, tisdag kl. 18.05–19.35.

## **Bokafton: Monika Fagerholm**

I fyra lyriska essäer tar författaren Monika Fagerholm och dokumentärjournalisten Martin Johnson oss till havet. Till det vilda, drömska, men även konkreta- Östersjön, som av mänsklig inverkan håller på att dö. Historia, vetenskap, intervjuer och reportage blandas med fiktion och personliga reflektioner. Boken *Havet* (2012) inspireras av en programserie i Sveriges Radio. Journalisten Tobias Larsson intervjuar.

12.4, torsdag kl. 18.05–19.35.

# Schackrutan

## Hösten 2011

Nils Sandelin, klubbens äldsta medlem, f.d. klubbledare och aktiv schackspelare avled 27.10.2011 i en ålder av 84 år. Nisse var en originell och pålitlig spelare och Arbiss schackklubb minns honom med stor saknad.

Höstens största skräll presterades av Dennis Jägerhorn, som till allas stora förvåning steg upp till M-gruppen både i långa och snabba spel. För bravaden erhöll Dennis en välförtjänad krigarpokal. Vi gratulerar!

Lars Svartström dubbelmästare tredje gången i rad.

Turneringsresultat	Långa partier		
M	Lars Svartström		3
M grupp	II	Mikael Karppinen	3
	III	Kaj Blomster	1 ½
	IV	Laura Hiekkaranta	1 ½
	V	Hans Bergström	1
	A grupp	I	Dennis Jägerhorn
II		Uffe Hjort-Johansen	2
III		Hans Sandqvist	1 ½
B grupp (9 deltagare)	I	Juha Avela	6
	II	Sten Sundström	5
	III	Simo Mattila	4
	4	Tero Kinnunen	3
	5	Klaus Kauko	2
	6	Matti Kinnunen	1

## Snabba partier

M	Lars Svartström	10	16-4
M grupp	II	Lauri Hiekkaranta	7 12 ½-7 ½
	III	Mikael Karppinen	6 12 ½-7 ½
	4	Kaj Blomster	4 9-11
	5	Hans Bergström	3 8-12
	6	Hans Sandqvist	- 2-18
	A grupp	I	Dennis Jägerhorn
II		Sten Sundström	4 6 ½-5 ½
III		Uffe Hjorth-Johansen	3 6 ½-5 ½
4		Klaus Kauko	- 2-10
I		Juha Avela	8 15-1
B grupp	II	Tero Kinnunen	4 7-5
	III	Simo Mattila	2 5-4
	4	Heikki Pohjosmäki	1 4-9
	5	Matti Kinnunen	1 2-14

## Klubbmatcher

Lördagen 29.10.2011 fick vi besök av Borgå schackklubb som kom med ett åttamannalag för att spela 15+15 minuter efter en jämn start, 4-4 vid de två första ronderna ryckte Borgå bort och det hjälpte inte att Arbiss tog sista rondens 4 ½-3 ½ så siffrorna slutade med 37-27 åt Borgå. Vi gratulerar.

Arbiss poäng togs av S.Hörhammer 7 ½, L.Svartström 5, M.Karppinen 4, H.Lagergren 3 ½, L.Hiekkaranta + K.Blomster 2 ½, H.Bergström 2.

Onsdagen 14.12 besökte vi CSC med ett åttamannalag. Även nu slutade det dåligt och vi fick se oss besegrade med siffrorna 36 ½-27 ½. Arbiss poäng: S.Hörhammer 7 ½, L.Svartström + Kai Backman 5, M.Karppinen 4, L.Hiekkaranta + S. Ståhle 3.

Vårens turneringar har påbörjats och vi välkomnar nya spelare, såväl damer som herrar samt juniorer.

Klubbledaren

## Kors och tvärs nr 40

Så här ser lösningen till föregående korsord ut. Den här gången hade det droppat in flera lösningar än någonsin. Ur den digra högen drog Arbiss nya ekonomichef Lena Elander vinnaren som heter **Martin Arle**. Grattis!

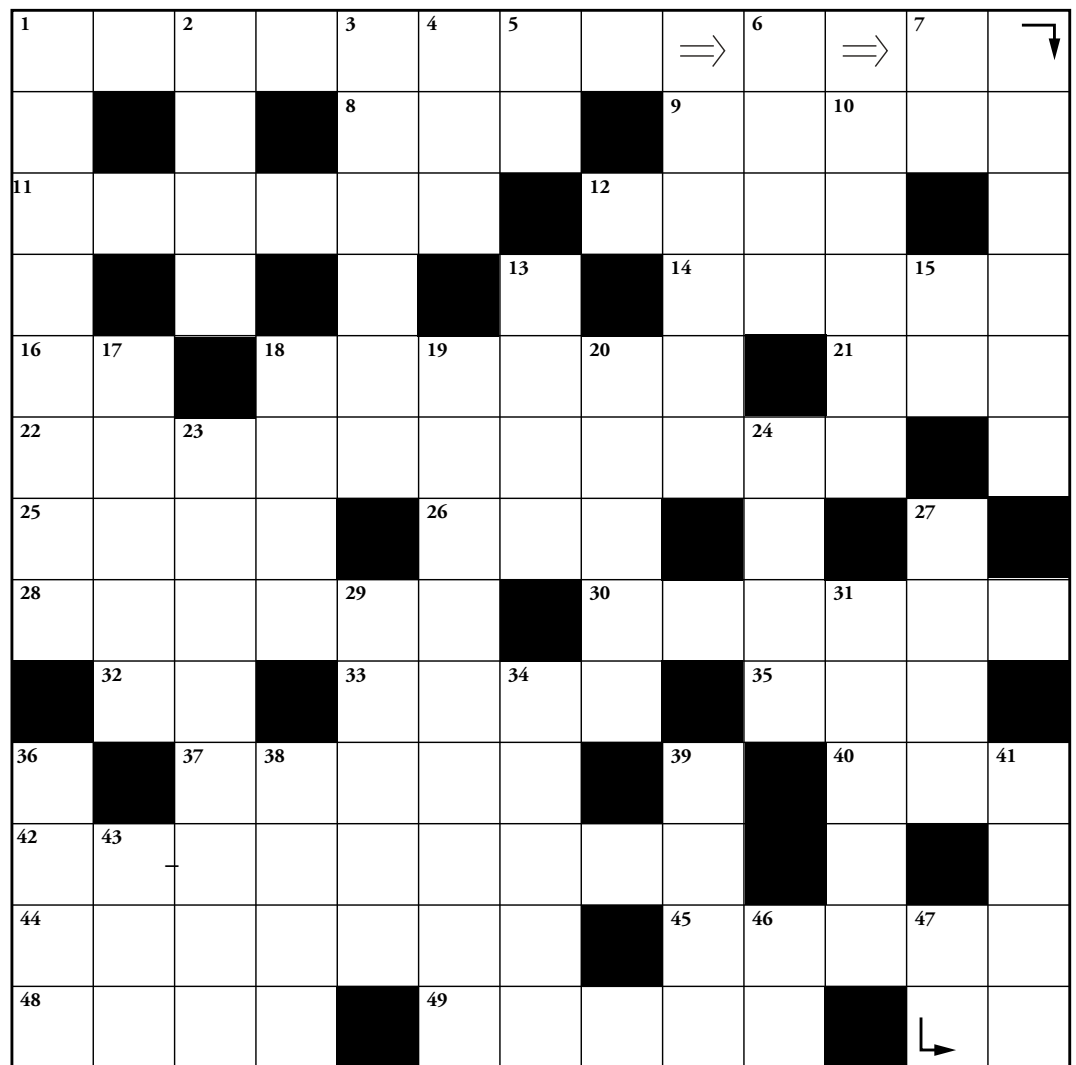


1	Ä	T	2	B	A	3	R	4	A		5	J	6	U	7	L	8	K	L	Ä
	R		U			9	E	N		10	O	R	A	L						P
11	E	N	G	E	L	S	12	K	A		13	M	A	14	P	P				
	V		G			15	I	G	16	E	N	16	O	M		17	L	A		
18	A	19	M	A	20	L	G	A	M		21	M	E	22	D	A	R			
23	R	O		24	A	I	R	I	25	S		25	N	O	S					
26	V	O	L	V	O		27	S	T	28	A		29	S	K	30	U			
	R			31	A	N	A	K	O	N	32	D	A							L
33	M	E	34	S		E		A		35	D	A	N	36	S	K				
	U		37	T	38	E	R	39	S		40	S		N		Y				
41	S	N	O	K		42	T	43	U	N	44	G	S	45	I	N	46	T		
	I		47	L	E	K	A	M	E	N		48	S	A	V					
49	K	L	A	R		50	B	O	D	Y	W	I	S	E						

# ARBIS KORS OCH TVÄRS 41

1:a pris 10 euro

Bör vara redaktionen  
till handa senast  
10.3.2012



## Vågrätt

- Nationellt projekt, där Arbis är inblandat, för att förbättra integrationen av invandrare.
- Kan både tal och träd ha.
- Där har gullviva, mandelblom, kattfot och blå viol slagit ut, påstår Rönnerdahl.
- Gudomligt ljus som finsk modetidning.
- Går på abi-kurs i matematik.
- Kan man inte klaga på att det skulle göra på gatorna just nu.
- Mynnar i Adriatiska havet vid Ferrara.
- Kort jacka som fått sitt namn efter en dans.
- Den av Guillous kända figurer som inte är Hamilton.
- "Det är viktigare för mig att leka med hundarna än att städa."
- Gör det i dalen, dalen, alen, len, en . . .
- Träffpunkt för ekrar.
- Ackompanjerar ofta bliinierna.
- Ligger bakom detta korsord.
- Där hittar du många brev.
- Längre avbrott än en paus i den dagliga arbetstiden. Åtminstone i Sverige.
- Servar om kvällarna på Arbis.
- Vad har manne en sexköpare att göra med denna fisk?
- Är ju Helsingfors i år.
- Här led han i lodrätt 31 nederlag hösten 1942.
- Jurij var första mannen i rymden – hur var efternamnet?
- Anses vara envis.
- Slagit som ädelsten.
- Får man i allmänhet inte göra. Bara på första april.
- Tidigare talade vi om ADB.
- Flicka som motsats till alla.
- Brukar vara ond eller god.
- Allting har en men korven den har två.
- Kalasar på kadaver.
- Blir grekerna av denna ost?
- Engelsk herreman.
- Var ju Dagmar.
- Har ersatts av laser hos några få tandläkare.
- Detta är en större grej som används vid grävning och alls icke har något med någon oljeväxt att göra.
- Har den som rullat ihop en del av seglet.
- Bör man försiktighet vid halt före.
- Tackade för musiken.
- Tillsammans med i betyder det alltför ofta.
- Leker om våren.
- Ökenräven som lyckades besegra Storbritannien flera gånger fram till nederlaget i vågrätt 41. Det är förnamnet jag är ute efter.
- Kan hästen göra om tåget kommer för nära på sådan.
- Älgens viloplats.
- Att lämna toaletsitsen uppe måhända?
- Bildar hallonbuskar ofta.
- Förr hade vi inte en penni. Nu?
- Simmar sillen i.
- Yttrade sig.
- Betyder hög men är låg i kören.

## Lodrätt

- Kanske det mest obegripliga kursnamnet i Arbis kurskatalog?
- Förser oss med fransk mat mittemot operan.
- Är vita i de flesta klassrum, i konstklassen troligtvis också färgade.
- Rum som bringar lättnad.

Inskickat av:

Telefon:

# VÄNTJÄNSTKURS

Kursen tar upp frivilligarbetets principer och ideologi, växelverkan mellan människor, kriser och sorgearbete och frivilligarbete i praktiken.

Kursen ordnas i samarbete med Finlands Röda Kors, som står för eftermiddagskaffe med dopp. Möjlighet till förmånlig lunch.

**10–11.2, fredag och lördag**

**kl. 10.30-16.00**

Inge Martonen

Kurskod: 120099 Pris: 14 €



**Helsingfors arbis**

Dagmarsgatan 3, tfn. 310 494 94, [www.hel.fi/arbis](http://www.hel.fi/arbis)

# FolkJam

FolkJam är den nya motionsformen som kombinerar folkmusikens rytmiska toner med steg och rörelser från folkdansen. Du behöver ingen partner och inga förhandskunskaper, det är bara att komma med och släppa loss!

Förbered dig på att det kan bli svettigt.

**11.2, lördag  
kl. 11.00–14.30**

Kursavgift 15 euro  
Lärare Heidi Palmu  
Kurskod 120094

# IT-KURSER

## E-portfolio (24 €)

Med hjälp av den här kursen kan du samla ihop dina erfarenheter, arbetsprov, intyg, din CV och skapa en personlig profil som hjälper dig att söka jobb, presentera dig själv på nätet, och göra dig intressant för potentiella arbetsgivare. E-portfolion lämpar sig även för dig som vill skapa en virtuell identitet och behöver hjälp med att få ihop de olika delarna till en fungerande helhet.

**120113** 20.3–10.4, tisdag kl. 18.00–20.30  
*Johanni Larjanko*, rum 31.

## Fil- och mapphantering (14 €)

Detta är en kurs för dig som vill veta hur du håller reda på dina filer och mappar i datorn. Vi går igenom fil- och mapphantering och planerar en lämplig mappstruktur för dina filer. Förkunskapskrav: grunder i datoranvändning.

**120107** C 15–29.3, torsdag kl. 9.30–12.00  
*Maria Bergman*, rum 32.

## Digitalkamera (24 €)

Vi går igenom hur man använder en digitalkamera. Du lär dig spara bilder, lägga ut dem på internet, skriva ut dem, kombinera text och bild och skicka bilder till fotolabb. Vi diskuterar också utrustning och uppmärksammar fallgropar på området. Kursen behandlar enbart ytligt redigering av bilder. Ta med din egen kamera med tillbehör! Förkunskapskrav: erfarenhet av datoranvändning.

**120115** C 2–3.3, fredag kl. 16.00–20.15,  
lördag kl. 10.00–16.00

**120116** D 30–31.3, fredag kl. 16.00–20.15,  
lördag kl. 10.00–16.00  
*Björn Holm*, rum 31.

## Animation med olika tekniker (24 €)

Vi bekantar oss med olika animationsmetoder (vax, tusch, stopmotion) och animationsprogrammet Animaatiokone. Vi går också igenom tips och trix som hjälper dig att skriva ett bra manus. Vi tar också upp hur du kan producera och använda ljud och musik som en del av den egna animationen.

**120125** 7–21.3, onsdag kl. 17.30–20.45  
*Joel Gräfnings*, rum 32.

## Lär dig PHP (24 €)

Lär dig göra dynamiska webbsidor med hjälp av PHP. Vi lär oss språkets syntax och bygger med PHP upp interaktiva webbsidor i form av bland annat en gästbok och en blogg. Förkunskapskrav: grundkunskaper i HTML eller motsvarande.

**120130** 14.2–13.3 (inte 21.2), tisdag kl. 17.30–20.00  
*Jens Åkerblom*, rum 31.

## Film på datorn – kortfilm (24 €)

Kursen riktar sig till dig som vill göra egna kortfilmer. Vi går igenom hela processen från idé till färdig film: hur gör du för att få till stånd en fungerande fiktiv eller dokumentär film? Här ligger fokus på bildberättande i fiktions- och dokumentärfilm. Du kan välja att fördjupa dig i något enskilt delområde, t.ex. kameraarbete, bildberättande eller klippning.

**120126** 12.3–2.4, måndag kl. 17.30–20.45  
*Fredrik Bäck*, rum 32.



# Lena Elander

Sedan början av oktober 2011 sitter det en ny ekonomichef på Teas plats på Arbis. Hon heter Lena Elander.

Lena är född och uppvuxen i Strömfors, nuvarande Lovisa. Sina studieår tillbringade hon i Helsingfors, först på Lilla Hanken och sedan på Soc & Kom. (Svenska social – och kommunalhögskolan). Från Helsingfors bar flyttlasset av till Kyrkslätt där hon tillbringade 4 år som räkenskapskontrollör på kommunens revisionsbyrå.

Kyrkslätt byttes sedan ut till Strömfors kommun där hon jobbade som ekonomi- och planeringssekreterare i 3 år. Därefter landade hon i Borgå och tjänstgjorde där i hela 21 år som redovisningschef på Borgå Stad.

Och sedan blev det alltså Arbis. Lena säger att hon tyckte att det efter så lång tid på samma ställe kändes som om det var dags att vidga sina vyer lite. Tidpunkten kändes

lämplig i och med att barnen, två pojkar som nu är 16 och 18 år var så stora att förflyttningen inte innebar några problem.

Nu har Lena alltså varit snart 4 månader på Arbis och beskriver situationen som ”Rörig, men rolig”. Hon tycker att det är intressant att se Helsingfors ”inifrån” och upptäcka Arbis som en liten självständig enhet i den stora helheten. För Lena känns Arbis som en helt ny värld, eftersom hon tidigare skött enbart intern betjäning, men nu är involverad i *riktiga människor och riktig verksamhet*, som hon uttrycker det.

När Lena inte leker med siffror och exceltabeller på Arbis kansli trivs hon hemma med familjen. Hon rör gärna på sig ute i naturen och läser böcker. En dröm hon en gång hoppas kunna uppfylla är antingen en kryssning på Nilen eller en resa till Kina med Transsibiriska järnvägen.

Som sin största last uppger Lena att hon äter för mycket och gärna. Enligt pojkarna där hemma är hennes bravurnummer makaronilåda och annan husmanskost á la mamma Lena.

Lena är ivrig inför sina nya arbetsuppgifter, men önskar att folk ska ha överseende med att allting ännu inte finns i ryggmärgen och att all kunskap och erfarenhet kommer med tiden.

Hon avslutar skämtsamt med ett eget ordspråk, som känns väldigt lämpligt i alla fall idag då snön häver ner utanför fönstret: ”*Gråt inte över den snö som föll ifjol, ty det kommer ny idag*”.

Ann Sandqvist

# aktuellt på arbis

## **Föreläsning: Ät naturlig mat!**

Vad är äkta mat och hur påverkar processad mat vår kropp? Kostrådgivaren Nina Westerback föreläser om ämnet och ger praktiska råd.

7.2, tisdag kl. 18.05–19.35, rum 23.

## **Matlagingsdemonstration: Mat till alla hjärtans dag (10 €)**

8.2, onsdag kl. 13.00, Ghita Henriksson och Tove Lindqvist. (120045)

## **Föreläsning på spanska: Gabriela Mistral y Pablo Neruda dos premios nobel muy diferentes**

Una reseña sobre la biografía de dos nobeles chilenos marcados por la misma magia poética pero por vidas muy diferentes.

Jueves 9 de febrero a las 18h05, Sergio Prudent, en la biblioteca.

## **Föreläsning på ryska: Эти странные русские**

Мы похожи, но мы разные. Для того, чтобы правильно понимать друг друга, недостаточно владеть только грамматикой. Если вы хотите узнать больше о русской культуре, русских обычаях и традициях, а главное хотите лучше научиться понимать русских людей, приходите на нашу лекцию.

14.2, tisdag kl. 18.05–19.35, Maria Hokkanen, rum 23

## **Program på Arbis bibliotek: Jag skriver om Livet med Peppe Öhman**

Journalisten Peppe Öhmans debutbok "Livet och Barnet (2011) utgår från bloggen Livet & Helsingfors. Där bjuder hon på inblickar i vardagslivet och diskuterar jämställdhet och föräldraskap. Boken kan ses som en fördjupning av bloggen. Men var börjar och slutar det privata? Hur "sant" skriver man på en blogg eller i en självbiografi? Jenny Kajanus intervjuar.

16.2, torsdag kl. 18.05–19.35.

## **Matlagingsdemonstration: Tebjudning (10 €)**

28.2, tisdag kl. 13.00, Karin Lindgren och Tove Lindqvist. (120046)

## **Föreläsning: Lyckliga barn i Tölö – Bertha-Maria hemmet 1910–2010**

Forskaren och trebarnsmamman Kristina Ranki talar om barnträdgårdens historia i Finland genom det hundraåriga daghemmet Bertha-Maria i Tölö.

28.2, tisdag kl. 18.05–19.35, rum 23.

## **Föreläsning på engelska: English Folk Traditions – Spring and the Coming Summer**

This is the busiest season for folk customs. The talk will cover a variety of traditions from Egg-rolling in Ulverston to Well Dressing in Derbyshire. The program will finish with dancing for the season – Cotswold Morris style, as done by a local group – see <http://helsinki-morrisers.tripod.com>.

Wednesday 29 February from 6.05 p.m. to 7.35 p.m., Tony Shaw, Arbis café.

## **Program på Arbis bibliotek: Finanskras i Euro(pa) – med Grekland som exempel**

Björn Sundell, tankesmedjan Magma och Björn Forsen, Helsingfors universitet, diskuterar dagens Europa med fokus på Grekland. Sundell granskar finans- och statskriserna med ekonomiredaktörens ögon och Forsén ger historieforskarens syn på Greklands dilemma. Moderator Alexandra Ramsay.

1.3, torsdag kl. 18.05–19.35.

## **Föreläsning: Design som livskvalitet**

Fil.mag. Leif Jakobsson ger sin syn på form, färg och materialkunskap som grund för all god design. Hur hittar man en design som också omfattar ekologi och skapande mångfald och som fungerar i närmiljön, viktiga värden i ett samhälle med demokrati och hållbarhet som grund?

5.3, måndag kl. 18.05–19.35, rum 13.

## **Matlagingsdemonstration: Sallader (10 €)**

6.3, tisdag kl. 13.00, Ghita Henriksson och Mia Hansson. (120047)

## **Program på Arbis bibliotek: Fira kvinnodagen med feministiska klassiker**

Sedan 2005 har det svenska förlaget Rosenlarv återutgett klassiker av kvinnliga författare. 2011 släpptes Hagar Olssons prosalyriska Kinesisk utflykt. Under senare år har hennes skönlitterära författarskap uppmärksammats genom nya tolkningar och projekt. Välkommen att ta del i ett samtal med representanter från Rosenlarv förlag om Kinesisk utflykt, Olssons författarskap och om hur det är att skriva om litteraturhistorien. Litteraturvetaren Rita Paqualén leder samtalet. Programmet är ett samarbete mellan Arbis och Arbetsgruppen för nytugivningen av feministiska klassiker på svenska i Finland.

8.3, torsdag kl. 18.05–19.35.